

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงคมนาคม มีหุ้นจดทะเบียนของบริษัทฯ จำนวน 6,600,000 หุ้น คิดเป็นเงิน 660,000,000.- บาท โดยแบ่งหุ้นออกเป็น 2 ประเภท คือ หุ้น ก. รัฐบาลเป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมด จำนวน 6,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100.- บาท ชำระเต็มมูลค่าแล้ว เป็นเงิน 600,000,000.- บาท ส่วน หุ้น ข. บริษัทสายการบินต่างๆ เป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมด จำนวน 600,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100.- บาท ชำระเต็มมูลค่าแล้ว เป็นเงิน 60,000,000.- บาท และในปัจจุบันมีสายการบินร่วมเป็นผู้ถือหุ้นทั้งสิ้นรวม 61 สายการบิน

เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2541 บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ได้ขยายภาระกิจเป็นหน่วยงานควบคุมการบินแห่งชาติ จึงได้มีการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรใหม่ ให้สอดคล้องกับการกิจที่เพิ่มขึ้น เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างสอดคล้องและทั่วถึง รวมทั้งสามารถรองรับการบริหารงานตามภาระความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ มีโครงสร้างการบริหารงานแยกออกเป็น 7 ฝ่าย โดยฝ่ายบริหารศูนย์ประกอบการ ซึ่งประกอบไปด้วยศูนย์ควบคุมการบินฯ ทั้งสิ้น 7 ศูนย์ฯ ภาระกิจหลักของศูนย์ควบคุมการบินฯ คือการให้บริการด้านการควบคุมจราจรทางอากาศ สื่อสาร-การบิน บริการเครื่องช่วยการเดินอากาศ และบริการที่เกี่ยวข้อง เช่น การบริการจัดหาอุปกรณ์ สื่อสารการบิน ให้ผู้ประกอบการขนส่งทางอากาศใช้ในการปฏิบัติงานบริเวณท่าอากาศยานฯ

จากภาระกิจหลักดังกล่าว ศูนย์ควบคุมการบินฯ แต่ละแห่งถือว่าเป็นศูนย์ต้นทุน (Cost Center) ของบริษัทฯ ดังนั้น ระบบบัญชีต้นทุนจึงเป็นสิ่งสำคัญในการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลทางด้านต้นทุนของบริษัทฯ เป็นระบบที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูลค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยการจำแนกและปันส่วนค่าใช้จ่ายแยกตามหน่วยงาน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะเชื่อมโยงกับระบบงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระบบควบคุมด้านงบประมาณ ระบบจัดหา และระบบบัญชีแยกประเภททั่วไป เป็นต้น เพื่อใช้ในการจัดทำรายงานต้นทุนและเป็นข้อมูลสนับสนุนการบริหารงานด้านบัญชีต้นทุนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและรัดกุม โดยการรวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานซึ่งจะแยกออกเป็น 3 ลักษณะดังนี้

1. การบัญชีและการรายงานตามความรับผิดชอบ เป็นการวัดผลการดำเนินงาน โดยเปรียบเทียบระหว่างรายการที่เกิดขึ้นจริงกับงบประมาณที่รับผิดชอบ พร้อมทั้งแสดงผลแตกต่างที่เกิดขึ้น

2. การบัญชีตามระบบบัญชีต้นทุนที่มีใบสั่งงาน เป็นการรวบรวมต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการจัดทำสินทรัพย์ที่ได้ก่อสร้างหรือผลิตเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการใช้เองหรือจำหน่าย

3. การบัญชีตามระบบบัญชีต้นทุนที่ไม่มีใบสั่งงาน เป็นการรวบรวมข้อมูลของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในแต่ละงวดบัญชีตามประเภทของงานบริการ

ระบบบัญชีต้นทุนที่ใช้ในปัจจุบันเป็นระบบบัญชีที่นำเข้ามาใช้ตั้งแต่เดือนเมษายน 2542 พบว่ายังมีปัญหาไม่สามารถที่จะเก็บข้อมูลได้ครบถ้วนรวมทั้งปัญหาทางด้านการประมวลผลต้นทุนจากปัญหาที่ได้กล่าวข้างต้นทำให้มีความสนใจที่จะศึกษาถึงระบบบัญชีต้นทุนที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน รวมถึงปัญหาในทางปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานโดยตรง เพื่อที่จะได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและหาแนวทางแก้ไขต่อไป

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

เพื่อศึกษาปัญหาในระบบบัญชีต้นทุนของศูนย์ควบคุมการบินเชียงใหม่ บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด

ขอบเขตและวิธีการศึกษา

6.1 ขอบเขตการศึกษา

เนื้อหาที่ทำการศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้จะมุ่งเน้นไปที่การศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทางด้านระบบบัญชีต้นทุนของศูนย์ควบคุมการบินเชียงใหม่ บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ซึ่งจะศึกษาถึงแบบฟอร์มเอกสาร การบันทึกรายการ วิธีการปฏิบัติงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง การจัดทำรายงาน และแผนภาพทางเดินเอกสาร

6.2 วิธีการศึกษา

ศึกษาจากคู่มือการปฏิบัติงานระบบบัญชีต้นทุน ของบริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด และรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบบัญชีต้นทุน ของศูนย์ควบคุมการบินเชียงใหม่ บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด จำนวน 3 คน

6.3 นิยามศัพท์

ระบบบัญชีต้นทุน หมายถึง ระบบที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูลค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้น

ศูนย์ควบคุมการบินเชียงใหม่ หมายถึง หน่วยงานหนึ่งในสังกัดฝ่ายบริหารศูนย์ประกอบการของบริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึงปัญหาของระบบบัญชีต้นทุนของศูนย์ควบคุมการบินเชียงใหม่บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด และเป็นแนวทางการพัฒนาระบบบัญชีต้นทุนต่อไป

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University